

27 & 28 ΙΟΥΝΙΟΥ 2009

Η Χειρουργική Mohs στην Ελλάδα

Σημαντικό σεμινάριο στον Ευαγγελισμό

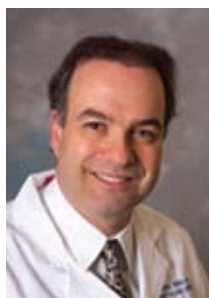
Ένα σημαντικό γεγονός στην ιστορία της Ελληνικής Δερματοχειρουργικής υπήρξε το σεμινάριο της ΕΕΔΧ στις 27-28 Ιουνίου 2009. Το θέμα ήταν «Χειρουργική δέρματος - πέρα από την απλή εκτομή (Από την τοπική αναισθησία μέχρι Mohs Τεχνική)». Η διοργάνωση του σεμιναρίου έγινε από την Ελληνική Εταιρία Δερματοχειρουργικής σε συνεργασία με το δερματοχειρουργικό τμήμα της δερματολογικής κλινικής του Νοσοκομείου «Ευαγγελισμός»

Καλεσμένοι εκπαιδευτές ήταν ο Hayes Gladstone, καθηγητής Δερματοχειρουργικής του Πανεπιστημίου του Stanford, ο Murad Alam, καθηγητής Δερματοχειρουργικής του Πανεπιστημίου Northwestern, ο Dan Berg, καθηγητής Δερματοχειρουργικής του Πανεπιστημίου της Washington, ο Michael MacDonald καθηγητής Δερματοχειρουργικής στο Πανεπιστήμιο Vanderbilt.

Ήταν πλαισιωμένοι από τους Δερματολόγους - Δερματοχειρουργούς Suneel Chilikuri, Alysa Herman, Jessica Krant και Rebecca Tung και συνοδεύονταν από νοσηλεύτριες, ιστοτεχνικούς και φωτογράφο. Η ομάδα αυτή εκπροσωπούσε την εθελοντική εταιρία "Blade and Light Society" ή οποία ήταν και χορηγός του ταξιδιού. Πρόκειται για μη κερδοσκοπική εταιρία την οποία ίδρυσε ο Hayes Gladstone και ο Murad Alam, το 2003 με σκοπό την προώθηση ανθρωπιστικών αποστολών, την έρευνα και τη συνεργασία μεταξύ των δερματοχειρουργών.

Εικόνα 1. Το εξώφυλλο του προγράμματος.

Εικόνα 2. Ο καθηγητής Daniel Berg.

Εικόνα 3. Ο καθηγητής Alam Murad.

Εικόνα 4. Ο καθηγητής Hayes Gladstone, ιδρυτής της Blade and Light Society.

Εικόνα 5. Από αριστερά: Jessica Krant, Alyssa Herman, Δήμητρα Ντάσιου-Πηλακίδα, Rebecca Tung, Suneel Chilicuri, Κώστας Νούτσος.

Εικόνα 6. Η ομάδα του χειρουργείου με ασθενή μετά την ολοκλήρωση αφαίρεσης και αποκατάστασης δύο βασικοκυτταρικών καρκινωμάτων.

Ο Gladstone και η ομάδα του εκτέλεσαν χειρουργικές αφαιρέσεις όγκων με τη μέθοδο Mohs κι ακολούθως πλαστικές αποκατάστασης στα χειρουργεία του νοσοκομείου «Ευαγγελισμός», ενώ οι 50 δερματολόγοι που συμμετείχαν στο σεμινάριο παρακολουθούσαν τις επεμβάσεις με κλειστό κύκλωμα προβολής στο αμφιθέατρο του νοσοκομείου. Το σεμινάριο περιλάμβανε και θεωρητικό μέρος.

Δέκα ασθενείς με εκτεταμένους όγκους πρωτοπαθείς ή υποτροπιάζοντες επωφεληθήκαν από τις αποτελεσματικές επεμβάσεις που τους έγιναν κατά τη διάρκεια του συνεδρίου. Δεκαέξι όγκοι αφαιρέθηκαν με τη μέθοδο της χαρτογράφησης και άμεσης μικροσκοπικής εξέτασης μετά από ψύξη και οριζόντιες τομές των ιστοτεμαχίων. Όπου χρειάστηκε έγιναν διαδοχικές αφαιρέσεις και μικροσκοπικοί έλεγχοι έως ότου να επιβεβαιωθεί η πλήρης αφαίρεση του όγκου. Η αποκατάσταση των τραυμάτων με κρημούς ή μοσχεύματα ακολούθησε αμέσως μετά.

Η μέθοδος αυτή επινοήθηκε πριν από 50 περίπου χρόνια από τον Federic Mohs, εξελίχθηκε κι εξαπλώθηκε πολύ σε όλο τον κόσμο μετά το 1976, μετά τις δημοσιεύσεις των Tromovitch and Stegman με βελτιώσεις της τεχνικής. Με τη χειρουργική Mohs οι υποτροπές των δερματικών καρκίνων μειώθηκαν στο 1% - 5% σε σύγκριση με την απλή χειρουργική αφαίρεση η οποία δίνει ποσοστά υποτροπών 10% - 17.4%. Ένα άλλο σοβαρό πλεονέκτημα της μεθόδου είναι η εξοικονόμηση υγιούς δέρματος και η ικανότητα να ανιχνευθούν ιστολογικά τυχόν διηθήσεις νεύρων από καρκινικά κύτταρα. Το κόστος είναι χαμηλότερο από την ακτινοθεραπεία ή την εκτεταμένη χειρουργική αφαίρεση σε νοσοκομεία υπό γενική αναισθησία. Η πιθανότητα επιπλοκών είναι αμελητέα καθώς οι επεμβάσεις γίνονται σχεδόν αποκλειστικά με τοπική αναισθησία.

Η ομάδα των αμερικανών συναδέλφων έδωσε ένα πολύ σημαντικό μάθημα στους Έλληνες δερματολόγους όχι μόνο με τις γνώσεις τους και την επιδεξιότητά τους αλλά και με την ανθρωπιά και καλοσύνη που επέδειξαν προς τους ασθενείς και τους συνεργάτες τους. Η συνεισφορά τους στο εκπαιδευτικό έργο υπήρξε πολύτιμη.

Πολύ σημαντικό ήταν και το έργο του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΕΔΧ με επικεφαλή τον Πρόεδρο Ζ. Πολυζώνη, καθώς και του κου Νούτσου διευθυντή του δερματολογικού τμήματος του Νοσοκομείου «Ευαγγελισμός» και όλων των συναδέλφων που συνέβαλαν στην άρτια διοργάνωση του σεμιναρίου.

Ελπίζουμε το σεμινάριο αυτό να αποτελεί το έναυσμα για τη συνέχιση της εφαρμογής της σωτήριας τεχνικής της χειρουργικής κατά Mohs και στη χώρα μας, ώστε να βελτιώσουμε το επίπεδο φροντίδας προς τους ασθενείς μας.

Δήμητρα Ντάσιου-Πηλακίδα
Υπεύθυνη εκπαιδευτικού προγράμματος
του Δερματοχειρουργικού Τμήματος
Νοσοκομείου «Ευαγγελισμός»
Μέλος του ΔΣ της Διεθνούς Εταιρίας
Δερματοχειρουργικής